

Заступник директора школи №3 березень
2021

ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА
ШКОЛИ

ЗАБЕЗПЕЧУЄМО БЕЗПЕКУ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

НЕБЕЗПЕЧНІ ЧЕЛЕНДЖІ

«Випий 40 таблеток» та інші «ігри»: сім небезпечних челенджів, про які дорослі мають знати

Ірина Лахнеко, головний редактор журналу «Заступник директора школи»

Челендж — це не завжди безпечно. Хтось викладає у соцмережі своє фото з випуску, тегає трьох друзів і піднімає легку ностальгійну хвилю. Хтось читає реп на вірші Лесі Українки до її 150-річчя. А хтось думає, що має дев'ять життів і без сумнівів ковтає 40 таблеток...

Одна голова добре, а дві — ліпше. Здається, це беззаперечна істина. А якщо йдеться про руйнівну й небезпечну для життя ідею, яку один напівжартома висловив, а другий — підхопив, розвинув, утілював і поширив? Нині соцмережі — основний майданчик для будь-яких ідей. Стати учасником таємної спільноти, зняти й викласти в мережу круте відео і прокинутися знаменитим, зникнути на добу й урешті «помститися батькам за все» — через брак досвіду, критичного мислення й елементарної емпатії деякі діти й підлітки опиняються на гачку. Розгляньмо детальніше кілька небезпечних челенджів.

Тихий дім

Учасники — діти й підлітки віком 9–15 років.

Варіанти назви челенджу — «Синій кит», «Море китів». Кита обрали символом, оскільки за дослідженнями науковців ці тварини можуть зводити рахунки з життям.

Дорослі системно, планомірно і чітко підштовхують дітей до самогубства. Контакт налагоджують, бо обізнані, чим цікавиться дитина, які захоплення має. Під час спілкування послуговуються підлітковою лексикою. **Маніпулюють** за допомогою складних для підлітків тем. Наприклад, з дівчатками розгортають листування за сценарієм «Тебе ніхто не розуміє», «Ти нікому не потрібна». Наголошують на тому, що розуміють, співпереживають, час від часу озвучують суїцидальні натяки, припущення. Хлопчикам натякають, що вони невдахи, аутсайтери. Коли

дитина «на гачку» і починає ділитися своїми проблемними ситуаціями, зловмисник їх роздуває, навіть якщо це дріб'язкові негаразди.

Коли виникає достатній рівень довіри, пропонують долучитися до закритої спільноти — світу «обраних». Щоб стати його частиною, дитина пише на своїй сторінці в соцмережі певний текст. Затверджують нового учасника спільноти після спілкування у відеочаті. Відтак він має пройти ініціацію й отримує перше завдання.

Фото- та відеодокази виконання завдань дитина надсилає «куратору». Якщо вона не встигає їх виконувати, не дотримується умови про щоденне спілкування або інакше порушує дисципліну, дитину погрожують виключити зі спільноти. Якщо дитина виконувала завдання інтимного характеру, шантажують, що оприлюднять докази.

Коли дитину приймають у спільноту, вона має надати особисту інформацію про місце проживання, батьків. Тож **погрожують**, що завдадуть шкоди рідним. Про те, що відбувається, розповідати будь-кому заборонено. Це основна умова гри.

Усі завдання, які отримує дитина, пов'язані із заподіянням собі шкоди. Їх надсилають уночі. Попередньо «підігрують» депресивною музикою, містичними та/або жорстокими й кривавими відеороликами. Так дитину доводять до фізичного й емоційного виснаження.

Коли «куратор» упевнений, що дитина втратила опір, стала цілком керованою, їй вмикають «зворотний відлік часу» і надсилають **фінальне завдання** — вчинити самогубство й зафіксувати момент смерті на відео в онлайн-режимі. Відеозапис продають у закритих групах «для дорослих».

Підсік

Учасники — діти й підлітки віком 7–15 років.

Варіанти назви челенджу — «Виклик стрибка», «Падіння в стрибку» (з англ. Tripping Jump Challenge), «Пролами-череп-челендж» (з англ. Skull-Breaker Challenge). Троє дітей стають в один ряд і домовляються одночасно стрибнути. Але стрибає тільки той, хто стоїть по центру. Двоє його «друзів», які завчасно про це домовилися, одночасно роблять підсічку ногами. Як результат — жертва розіграшу падає навзрід на спину і потилицю. Згрупувати тіло так, щоб уникнути травмування, у стрибку після підсічки практично неможливо. Струс мозку — найлегша травма цього челенджу. Частіше це пошкодження черепа, хребта, перелом і навіть смерть.

Мета челенджу — принизити жертву, зняти це на відео і викласти в ТікТок з відповідним хештегом, щоб зібрати лайки.

Біжи або помри

Учасники — діти й підлітки віком 9–14 років

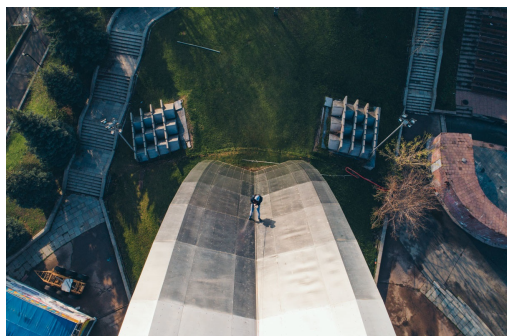
Завдання — перебігти перед потоком машин на швидкісній трасі або насиченій ділянці дороги і вижити. Що ближче дитина до проїжджої частини й що вища швидкість транспортного засобу, то крутіше. Особливими екстремалами вважають тих, кому вдалося по дотичній зачепити машину.

Правила челенджу, місця, які слід «підкорити», поширюють через закриті групи у месенджерах, соцмережах або під час спілкування офлайн. У цих самих групах розміщують і докази успішного

челенджу — відео, яке знімають «друзі» з узбіччя. Ролик, який набрав найбільшу кількість лайків, перемагає.

Мета учасників челенджу «Біжи або помри» — перевірити свої можливості, приховати невпевненість у собі та страх, довести, що не «слабак», перемогти в суперечці, стати популярним тощо. Найчастіше такі експерименти закінчуються або травмуванням, або смертю.

Руфінг і зачепінг

Руфер на Арці дружби народів у Києві (фото із сайту glavcom.ua)

Учасники — підлітки віком 14–18 років.

Руфери без спеціального спорядження «підкорюють» дахи, хмарочоси, мости, найвищі точки промислових об'єктів тощо. Руфери теж викладають у мережу відео зі своїми «пригодами» або ж просто проводять там час компаніями. На висоті вони грають у квача, розпивають алкогольні напої абощо. Щоб практикувати руфінг, необхідно чимало часу, тож зазвичай ним займаються старші підлітки, які протягом дня мають кілька вільних годин без контролю дорослих.

Зачепери катаються на дахах електричок, вагонах метро.

І руфери, і зачепери — **адреналінові наркомани**, які ризикують життям, щоб довести собі та іншим свою крутість, підтвердити її вдалими кадрами та здобути якомога більше лайків і підписників.

Собачий кайф

Учасники — діти й підлітки віком 9–14 років.

Варіант назви челенджу — «Космічний ковбой». Дитині пропонують довго присідати і глибоко дихати. Через тривале фізичне навантаження у неї підвищується тиск і пришвидшується серцебиття. Потім вона має раптово зупинитися. У цей час їй легко здавлюють сонну артерію чи надавлюють на сонячне сплетіння — перекривають доступ кисню до її мозку. Для цього використовують мотузку або собачий повідець. За мить їх ослаблюють. Дитина відчуває різкий перепад кровонаповнення, а з відтак отримує відчуття, що нагадують наркотичне сп'яніння, — «собачий кайф» або «космічні мандри».

Результат челенджу — дитина ризикує дістати серцевий напад, інсульт. Її «друзі» можуть перетримати повідець або мотузку, і тоді челендж закінчиться смертю.

Вогняний челендж

Зачепер на даху електрички

Учасники — діти й підлітки віком 9–14 років.

Суть челенджу в тому, щоб облити себе або друга легкозаймистою речовиною і підпалити. Весь процес слід зафіксувати на відео, а ролик викласти у соціальній мережі.

Прірва на 24 години

Учасники — діти й підлітки віком 9–14 років.

Варіант назви челенджу — «Зникни на 24». Завдання дитини — зникнути на добу. Про свій намір не можна говорити навіть найближчим друзям. Ховатися слід у небезпечних місцях, наприклад, у підвалі, лісі, на горищі багатопверхівки, у тунелі метро, аварійному будинку тощо. **Мета** — перевірити себе на міцність і помститися батькам.

Останній сумнозвісний челендж — «**Випий 40 таблеток**» — закінчився смертю дітей. Він існує також у варіанті «Ковтни капсулу для прання». Виклик уже забрав чимало життів за кордоном. І батьки, і педагоги мають бути насторожі — відстежувати небезпечні тренди, уважно ставитися до суїцидальних поведінкових проявів, а головне — спілкуватися і приділяти увагу, щоб дітям не доводилося компенсувати її брак, ризикуючи життям.